

Uvodnik

Vrlo sam počašćen dvostrukom dužnošću u ovom, prvom sveščiću 28. godišta časopisa *Polimeri*. Osim što potpisujem i ovaj broj kao v.d. glavnoga urednika, obavio sam već odavno prihvaćenu dužnost gosta urednika. Ovaj broj usredotočen je na dvije teme, obilježavanje dviju godišnjica, 40 godina rada udruga na području polimerstva i 90 godina stvaralačkog rada obitelji Čatić.

Prisjetio sam se ovom zgodom jedne narodne mudrosti. *Poštuj starije, a osobito roditelje. Oni su te stvorili. Postajemo li u kasnijem životu boljom ili lošijom osobom, ne ovisi samo o njima.*

Slučajno se podudarilo i da su dva uzastopna broja časopisa posvećena dvojici pionira polimerstva na ovim prostorima, prof. Mladenu Bravaru i prof. Igoru Čatiću. Njima u čast podsjećam da u Njemačkoj ne postoji slučajno naziv za one koji obrazuju novu generaciju doktora znanosti, *Doktorvater*, otac doktora, jer posvećenost središnjim temama navedenih sveščića odražava i stanje u našoj akademskoj zajednici. Kažu znalci, nije to baš i neka iznimka. Nisu velike razlike u poimanjima pravih vrijednosti i kvalitete onoga što donosi prosperitet društva. I ne samo u nas. Svuda nas prati istina da imamo upravo ono što smo zaslužili.

Poseban pečat sadržaju ovoga broja daju razgovori s veteranima polimerstva iz industrije, vrlo uspješnim gospodarstvenicima. Oni su i ugledni dužnosnici *DPG-a*, raniji predsjednici Zdravko Sakač i Stanislav Jurjašević te sadašnji Vladimir Ferdelji. Oni su davali i još daju nesebično kvalitetan prinos uspješnom radu *Društva*, i to traje dug niz godina.

Zadivljuje entuzijazam znanstvenika i potpora gospodarstva i gospodarstvenika koji su već od sedamdesetih godina prošloga stoljeća poticali, danas tako suvremeno, trajno obrazovanje svojih radnika. Dio zadataka povezan s tom djelatnošću bio je trajni cilj djelovanja *Društva* i časopisa *Polimeri*. *Društvo* i časopis bili su na ovim prostorima predvodnici razvoja znanstvene misli i polimerstvu. To je bio poticaj da se pokuša načiniti usporedba stanja u časopisu danas s onim opisanim u razgovoru sa Z. Sakačem.

Svima je diljem svijeta jasno da je znanje najveće bogatstvo. U hrvatskom polimerstvu, osobito u proizvodnji polimernih proizvoda, to još nije opće prihvaćena spoznaja. To govori i ocjena stanja u *Društvu* i časopisu *Polimeri*. Njihov je zadatak da okupe sve zainteresirane i stručne osobe na zajedničkom projektu trajnog proširivanja znanja s područja polimerstva. Nažalost, danas tek skupina entuzijasta nastoji spasiti s mukom stečenu i očuvanu baštinu *DPG-a* i časopisa *Polimeri*, kojemu već 17 godina trajno prijete prestanak izdavanja, uz neizbježno pitanje treba li uopće takav časopis nekome u Hrvatskoj.

Otežano se dolazi do kategoriziranih radova, teško je pronaći osobu, znanstvenika, koja bi obavljala dužnost glavnog urednika.

Financijska potpora za izdavanje časopisa nije ni približno na razini koja bi osigurala izdavanje bar četiri sveščića na godinu, što je bila godinama uhodana praksa. Sveta se tek na nekoliko poduzeća. Uz trajnu potporu *Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa*, zapaženiju pomoć pružaju *DIOKI*, *Elektro kontakt* te češćim tiskanjem reklama *Engel*, *Preplam*, *Biesterfeld Interowa Zagreb* i *NOMIS*. Samo povremeno oglašavaju i druge tvrtke. Svima zahvaljujemo, bez njihovih potpore bilo bi nemoguće izdavanje časopisa. Navedeni financijski problemi dostigli su svoj vrhunac prije dvije godine i tek zahvaljujući snažnoj potpori *DIOKI*-ja, stvoreni su uvjeti za opstanak časopisa, uz uvjet da se riješi problem rada u njegovu *Uredništvu*. U ovom broju navedenim tvrtkama pridružile su se i tvrtke *JANAF d.d.* kao sponzor, te reklamama i podupirateljskim statusom *AnAs d.o.o.*, *Liszt d.o.o.* i *Lož Metalpres d.o.o.*

Nameće se zaključak da smo još daleko od podrške koju je časopis imao prije Domovinskog rata, to jest kakvog-takvog jamstva njegova kontinuiranog izdavanja.

Časopis poput *Polimera* nije profitno orijentiran, njegova se vrijednost ne može novčano izraziti i objektivno ne može opstati bez potpore gospodarstva. To vjerojatno znaju svi čitatelji, ali pretvaranje te spoznaje u odluku o izdavanju novčane potpore za časopis zahtijeva, i još će više zahtijevati, pojačane napore *Uredništva*, ponajprije u informiranje potencijalnih podupiratelja o važnosti njihove pozitivne odluke.

Za ovaj uvodnik iskoristit ću dio rasprave na *izbornoj skupštini Društva* održanoj 27. ožujka 2007. Među ostalim, čulo se i sljedeće. *Sve hrvatske vlade kao da su se natjecale kako deindustrijalizirati Hrvatsku, tako da je početkom ovoga stoljeća dosegnuo dno. Danas je vrlo malo vitalnih proizvođača i prerađivača plastike. Među vitalnije pripadaju DIOKI, AD Plastik i Sestan Busch (isprika ako sam nekoga ispustio), a izvan čistog područja plastike i gume Elektro kontakt. Očekuje se da bismo tek u sljedećem desetljeću, zahvaljujući malim, ali pozitivnim promjenama koje je donijela vlada, posebno tijekom 2004. godine, i žilavošću preživjelih, mogli dosegnuti prijeratnu razinu. U tom smislu i DPG će svoju strategiju redefinirati uključivanjem aktivnosti koje će biti primjerenije vremenu za rješavanje najvećih problema, jer starim znanjem i metodama nije moguće rješavati današnje, a još manje buduće probleme. Kao glavni cilj nameće se drastično pomlađivanje dužnosnika, uz očuvanje svih ostalih raspoloživih i zainteresiranih za rad u DPG-u.*

Polimerstvo je trajno rastuća grana gospodarstva, s velikim izvoznim potencijalom. Sve prije navedene tvrtke su i veliki izvoznici, a *DIOKI* je u 2006. bio po veličini četvrti hrvatski izvoznik. Samo tri godine ranije *DIOKI* je doslovno bio na koljenima.

U 21. stoljeću, znanje, osobito ono novostvoreno, temeljni je preduvjet ne samo razvoja neke gospodarske grane ili zemlje već i njihova preživljavanja. Trebat će ustrajati na daljnjem poboljšanju sistemskih rješenja koja pomažu opstanku i razvoju petrokemijske proizvodnje u Hrvatskoj. Još je podosta prisutan maćehinski odnos. Stoga smatram vrlo bitnim da sva afirmativna stajališta i inicijative potpore proizvodnji treba objedinjavati i na njima ustrajati. U tim naporima *DPG* i časopis koji upravo čitate izvrsni su posrednici između novosti i svakodnevice. Zato je *Uredništvo* odlučilo tijekom 2007. izdati četiri broja časopisa. Uz dva uvjeta. Mora naći odgovarajuću potporu većeg broja zainteresiranih gospodarskih subjekata. Ali i pronaći dovoljno zainteresiranih za rad u *Uredništvu*.

Uredništvo je uvjeren u uspjeh zahvaljujući vjernim podupirateljima i onima koji će se u budućnosti pridruživati. Petrokemije, proizvodnje polimera i polimernih tvorevina, nema bez vrhunskih stručnjaka. Želi li građanstvo poboljšati standard, morat će prihvatiti petrokemiju i njezine izvedenice. *DPG* je svojim radom, među ostalim i izdavanjem časopisa *Polimeri*, nužna karika u zajedničkom učenju hrvatskih stručnjaka o polimerima. Potvrdu da to treba učiniti pokazuje i naša prošlost i svjetska iskustva.

v. d. glavnog urednika
mr. sc. Ivan Širović